

Kuluttajat arvostavat kierrätysmateriaaleja

Kierrätysmateriaaleista valmistettujen tuotteiden kysynnän kasvu vauhdittaa kierrätysraaka-ainemarkkinoiden syntymistä.

Pian autosi, elektroniikkalaitteesi tai muu vastaava tuote voi olla täysin kiertävä eli se on valmistettu kierrätysmateriaaleista ja se on täysin kierrätettävä. Monet yritykset ovat jo nyt ilmoittaneet julkisesti, että he tulevat käyttämään tuotteissaan jatkossa enemmän kierrätysmateriaaleja. Tämä viittaa siihen, että kierrätysmateriaaleista valmistetut tuotteet ovat tulevaisuuden menestyjiä.

Keskustelimme Stena Recyclingin toimitusjohtajan **Kristofer Sundsgårdin** kanssa uusista raaka-ainemarkkinoista ja niihin liittyvistä mahdollisuuksista.

MUOVIT KAIKKIEN ASIALISTALLA

– Koko maailma puhuu valtamerien muovista, meille julkaistaan oppaita siitä, miten muovia voi välttää kotona, ja niin edelleen. Keskustelu on usein hyvin polarisoitunutta puolesta tai vastaan. Ongelma on valtava, sillä maailman merissä ajelehtii valtavia määriä muovia, joka hajoaa mikromuoviksi ja vahingoittaa eläimiä ja luontoa vuosikymmeniä. Tai se häviää kaatopaikoille tai polttolaitoksiin. On helppo unohtaa, että muovi on myös materiaalina mahtava ja sillä on valtava vaikutus esimerkiksi ilmastoon vaikuttavien hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen. Esimerkiksi autojen muovit vähentävät autojen painoa ja siten päästöjä. Kaikki ennustavat myös muovin tuotannon ja kulutuksen kasvavan voimakkaasti tulevaisuudessa. Muovi ei katoa, mutta sitä on alettava kierrättää enemmän, jotta se voi kilpailla muiden materiaalien kanssa.

MUOVIN KIRRÄTYKSEN KEHITTÄMINEN

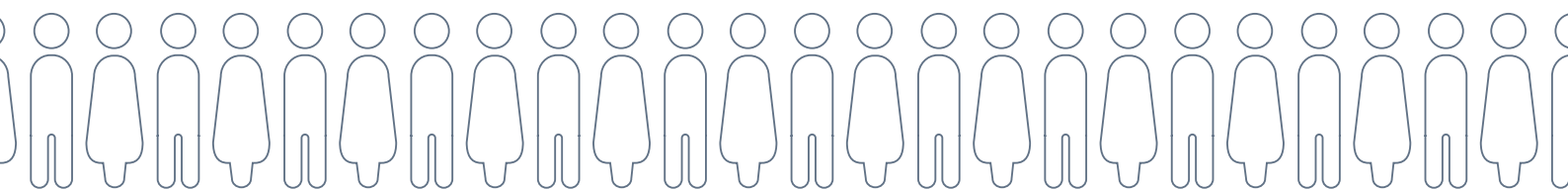
– Käynnistämme ja kehitämme jatkuvasti erilaisten muovien hyödyntämiseen tarkoitettuja prosesseja. Esimerkiksi Ruotsissa ja Puolassa olemme käynnistäneet uusia muovin kierrätysprosesseja kiivaaseen tahtiin. Myös sähköistymisen aalto näkyy ja tuntuu. Esimerkiksi sähköajoneuvojen, -työkalujen ja muiden laitteiden lisääntyessä käytettyjen akkujen määrä kasvaa. Akut sisältävät kobolttia, litiumia ja monia muita alkuaineita, joista on pulaa maailmassa. Näiden raaka-aineiden saatavuuden varmistaminen on tärkeää elektroniikan tuotannon kannalta. Nykyään suuri osa akkujen materiaaleista kierrätetään jo, mutta kierrätys on vielä heikompaa juuri niiden raaka-aineiden osin, joista on todella pulaa. Tämä on tärkeä haaste kaikille valmistajille ja kierrättäjille maailmanlaajuisesti.

KIERRÄTYSMUOVIEEN MARKKINAT

– Paljon on tapahduttava saman aikaisesti. Kukaan ei investoi kalliiseen kierrätysprosessiin ennen kuin materiaalille löytyy ostajat. Eikä kukaan halua ostaa ja käyttää kierrätysmuovia ennen kuin tiedetään, että oikeanlaatuista kierrätysmuovia on saatavana vakaina määrinä ja järkevään hintaan. Siitä voi helposti tulla ”odotuspeliä”. Siksi on niin hienoa, että moni suuryritys ilmoittaa lisäävänsä kierrätysraaka-aineiden käyttöä tuotannoissaan. Vuoden 2019 syyskuussa sata yritystä ja organisaatiota EU:ssa sitoutui käyttämään vähintään 10 miljoonaa tonnia kierrätysmuovia vuoteen 2025 mennessä. Pelkästään tällainen sitoutuminen kasvattaisi EU:n markkinoita 150 %:lla. Tällaisista lupauksista ja sitoumuksista tulee merkittäviä muutoksentekejiä.

”Uudet markkinat ovat palapeli, jota monet ihmiset kokoavat samaan aikaan.”

LAADUN HAASTEET

– Kierrätysmuovia koskevien standardien kehittäminen on tärkeää, ja se on käynnissä esimerkiksi CIS-sertifiointielimessä. Laatustandardeja tarvitaan, jotta valmistajilla, tavarantoimittajilla ja kierrättäjillä olisi yhteinen kieli, kun puhutaan materiaaleista. Mainekkaat ja jo pitkään toimineet tuotantoyritykset eivät koskaan ota riskejä tuotteidensa materiaalien laadun suhteen. Virheet voivat tulla erittäin kalliiksi, jos suuria määriä tuotteita joudutaan reklamoimaan tai vetämään takaisin. Se voi vaikuttaa kielteisesti osakekurssiin ja brändiin, heikentää asiakasuskollisuutta jne. ja tämän korjaaminen voi kestää kauan. Kukaan ei halua joutua silmätikuksi. Uusien raaka-ainemarkkinoiden syntyminen on kiehtovaa ja inspiroivaa, koska se merkitsee myös uudenlaista yhteistyötä ja kumppanuuksia. Uudet markkinat ovat palapeli, jota monet ihmiset kokoavat samaan aikaan. Usein alku on haparointia ennen kuin homma lähtee käyntiin.

KIERRÄTYSMATERIAALEJA KYSYNNÄN MUKAAN

– Yhä useammat yritykset haluavat tehdä oman osuutensa ilmaston eteen. Yritykset haluavat vähentää hiilidioksidipäästöjään rakentaakseen uskottavuuttaan, ja osoittaakseen, että ne tekevät asian eteen jotain. Joukossa on paljon suuryrityksiä, jotka toimivat innoittajina. Heidän päätöksillään on erittäin korkea painoarvo.

Monien mielestä juuri yritysten olisi johdettava siirtymistä kiertotalouteen. Järjestimme syksyllä 2020 Circular Initiative -vastuullisuustapahtuman, ja sitä varten teimme kyselyn siitä, millä toimijalla tai taholla on yleisön mielestä suurin rooli kierrätysmateriaalien käytön lisäämisessä. Jopa 2/3 (eli 67 %) vastasi, että yrityksillä. Yllättäen vain 24 % yli tuhannesta vastaajasta sanoi, että poliitikoilla on suurin rooli.

– Kun esimerkiksi Volvo Cars asettaa tavoitteekseen käyttää 25 % kierrätysmuovia autoissaan vuodesta 2025 alkaen, se on signaali, joka stimuloi monia alihankkijoita ja meitä kierrättäjiä. Monet yritykset haluavat nyt vähentää hiilidioksidipäästöjä tuotteen koko elinkaaren osin: tuotesuunnittelu, valmistus, käyttö ja kierrätys tai uudelleenkäyttö. Se on melko uusi näkökulma. Aiemmin keskityttiin pääasiassa tuotteiden ominaisuuksiin, kuten siihen, kuinka paljon polttoainetta tai energiaa auto, ruohonleikkuri tai jääkaappi kuluttaa. Nyt keskitytään ilmastovaikutusten vähentämiseen koko ketjussa, Kristofer sanoo.

KIERRÄTYSMATERIAALIT JA HIILIJALANJÄLKI

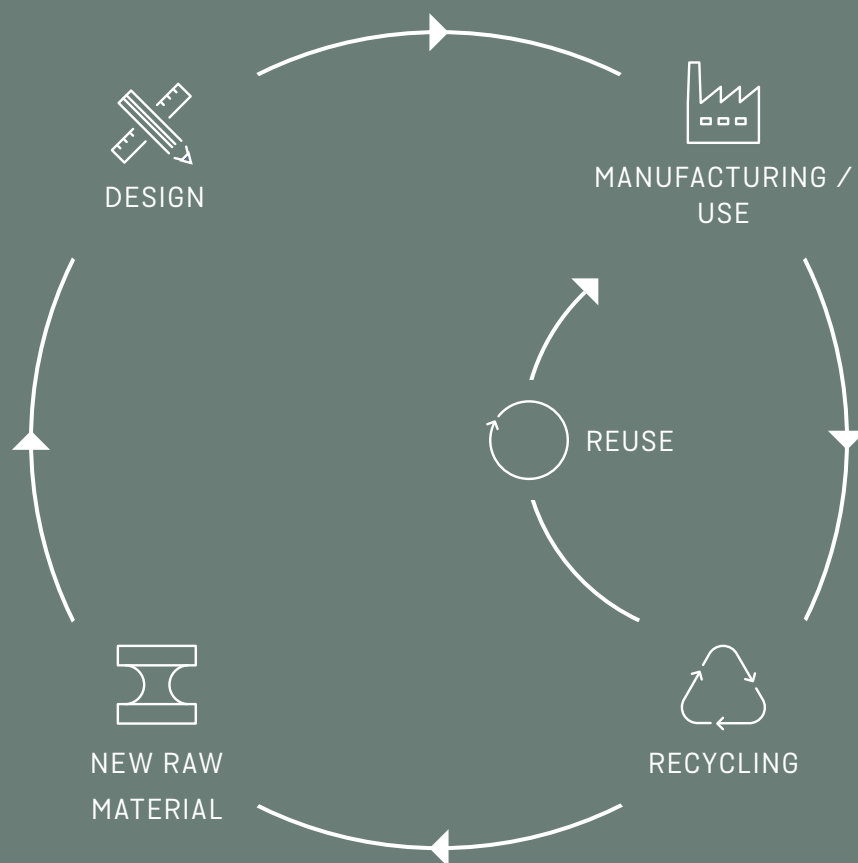
– Kierrätysmateriaalien käyttö vähentää usein hyvin merkittävästi valmistajan hiilidioksidipäästöjä tuotteen suunnittelusta aina sen hävittämiseen. Kierrätysmateriaalivalinnoista on tulossa tärkeä lisäarvo yritysten markkinointiin ja kilpailukykyyn. Yhä useammat ymmärtävät tämän, ja se johtaa nopeaan toimintaan. Yritykset laskevat yhteen 1+1 ja ymmärtävät, että niiden oma kierrätys on tärkeää, jotta he voivat edistää myös kierrätysraaka-aineiden markkinoiden kasvua, mikä on myös heille tärkeää.

– Yhä useammat yritykset huomaavat myös, että he käyttävät jo nyt paljon kierrätysmateriaaleja, pääasiassa rautaa, metalleja ja paperia. Monessa tapauksessa se on saattanut jatkua jo vuosikymmeniä, mutta sitä ei ole arvostettu tai siitä ei ole puhuttu avoimesti. Jotkut ovat voineet pelätä näyttää avoimesti käyttävänsä kierrätysmateriaaleja, koska se voisi kuulostaa jotenkin pahalta. Nyt tilanne on kuitenkin päinvastainen. Kierrätysmateriaaleissa esiintyy tietenkin samanlaisia laatu- ja puhtausvaihteluja kuin neitseellisistä raaka-aineista valmistetuissa materiaaleissa. Kierrätetystä materiaalista on joka tapauksessa tulossa arvokas tuote, jota hyödynnetään vastuullisuustavoitteista markkinointiin.

Huhtikuussa 2021 järjestetyssä kansainvälisessä From Waste to New Circular Products -webinaarissamme esitetyt kaksi kysymystä osoittavat, että yritykset uskovat käyttävänsä enemmän kierrätettyjä raaka-aineita tulevaisuudessa. Osallistujilta kysyttiin ensin, kuinka paljon kierrätysmateriaalia heidän tuotteissaan on tällä hetkellä, ja sen jälkeen, paljonko sitä on kolmen vuoden kuluttua. Yli puolet vastaajista ilmoitti, että heidän tuotteissaan ei ole lainkaan tai alle puolet kierrätysmateriaaleja tällä hetkellä. Vain 16 % ilmoitti, että tuotteissa on yli puolet kierrätysmateriaalia. Samaan aikaan 39 % uskoo, että kolmen vuoden kuluttua tuotteissa on yli puolet kierrätysmateriaalia. Tämä olisi merkittävä kasvu vain kolmessa vuodessa.

”Nykyään voit ostaa auton, jonka verhoilu on vegaaninen, eli valmistettu muusta kuin nahasta. Samaan tapaan, kierrätysmateriaaleista on tulossa ostopäätökseen vaikuttava tekijä.”

– Yritykset haluavat suunnitella tuotteet kierrätettäviksi, jotta kierrätysmateriaalien saatavuus helpottuisi. He eivät myöskään voi sulkea silmiään tosiasialta, että osa ihmisistä haluaa ostaa kierrätysmateriaaleja sisältäviä tuotteita. Nykyään voit ostaa auton, jossa on esimerkiksi vegaaninen verhoilu tai jotain muuta elämäntapaan ja arvoihin liittyvää. Samaan tapaan, kierrätysmateriaaleista on tulossa ostopäätökseen vaikuttava tekijä. Tuotteita ostetaan suurelta osin elämäntyylin ja henkilökohtaisten vakaumusten perusteella – tuotantoyritykset ovat joko mukana tässä pelissä tai ne ottavat riskin pudota pelistä pois.

LAADUKASTA KIERRÄTETTYÄ MATERIAALIA

– Jatkuvan laadun ylläpito on kaiken perusta. Valmistajat haluavat, että tuotamme kierrätettyjä raaka-aineita, jotka ovat vähintään yhtä laadukkaita kuin esimerkiksi kaivoksista, metsistä tai öljylähteistä saadut neitseelliset raaka-aineet. Siksi me kierrättäjinä keskitymme tuottamaan korkealaatuisia ja tasalaatuisia raaka-aineita ja varmistamaan vakaat määrät. Mitä parempi laatu, sitä useampiin premium-tuotteisiin kierrätysmateriaaleja voidaan käyttää. Kierrätysmateriaaleja voidaan käyttää myös moniin sellaisiin komponentteihin tai pakkauksiin, jotka eivät edellytä markkinoiden korkeinta laatua. Siinä ei ole oikeastaan mitään ihmeellistä ja sama pätee myös raudan, metallien ja muiden materiaalien kohdalla, joita olemme kierrättäneet jo pitkään. Monet materiaalit ovat jo kierrossa ja niitä käytetään yhä uudelleen erilaisissa tuotteissa.

KEHITTYVÄT MARKKINAT

– Viimeisen kymmenen vuoden aikana suurimmat muutokset ovat tapahtuneet jätteiden yhä tehokkaammassa talteenotossa ja hyödyntämisessä. Pystymme tuottamaan yhä puhtaampia rauta- ja metalliraaka-aineita. Tämän ovat mahdollistaneet investoinnit yhä kehittyneempiin kierrätysprosesseihin. Tällä tavoin kierrätysmateriaali voi kilpailla terästeollisuudessa neitseellisten, malmipohjaisten raaka-aineiden kanssa. Noin 50 % EU:n terästuotannosta perustuu kierrätysmateriaaleihin, mutta eri puolilla maailmaa on suuria eroja. Yhdysvallat on johdossa, siellä noin 70 % on romupohjaista materiaalia. Kiina on taas huomattavasti jäljessä, mikä johtuu monista hiljattain rakennetuista sulatoista, joissa käytetään malmipohjaista raaka-ainetta. Olen vakuuttunut siitä, että esimerkiksi kierrätysmuovien markkinat alkavat kasvaa nopeasti.

VASTUU JÄTTEISTÄ ON SIELLÄ MISSÄ SITÄ TUOTETAAN

– Haluaisin mainita tässä yhteydessä erityisesti National Swordin, joka pysäytti 24 kompleksisen jätetyypin viennin Kiinaan. Tämä muutaman vuoden takainen päätös on ravistellut kaikkia sidosryhmiä: teollisuutta, kierrättäjiä, poliitikkoja ja viranomaisia. Aiemmin noin 60 % maailman muovijätteestä päätyi Kiinaan. Tietenkin syntyy sotkuja, kun yhtäkkiä vienti kielletään. Esimerkiksi Puolassa on ollut jopa tulipaloja, jotka ovat johtuneet ympäristöön heitetyistä suurista muovikasoista. Se on järkyttävää, mutta samalla se on merkki siitä, että meidän täytyy pystyä käsittelemään haastavimmatkin jätteet kotimaassa sen sijaan, että lähetämme ne muualle, varsinkaan kehitysmaihin. National Sword ja muut vastaavat säätelyt voivat nostaa jätekustannuksia, jotka asiakkaiden on tulevaisuudessa vain maksettava. Valmistajat voivat lieventää vaikutuksia tekemällä älykkäitä materiaalivalintoja ja vastuullista tuotesuunnittelua jo ketjun alkuvaiheessa.

National Sword

HAASTEET KEHITTÄVÄT TOIMINTAA

– Kehityssuunta on oikea, vaikka kierrätysalalle kohdistetaankin paineita ratkaista nopeasti kasvavat jätevuoret. Stena Recyclingille se on pikemminkin mahdollisuus kuin ongelma. Se kannustaa meitä investoimaan vastuullisiin ratkaisuihin, joissa jalostamme asiakkaidemme jätteitä ja edistämme kierrätysmateriaalien markkinoita, lähellä jätteen syntypaikkaa tai mieluiten lähellä kierrätysraaka-aineiden kysyntää. Kiina palkitsee ne kierrättäjät, jotka pystyvät toimittamaan puhtaimmat raaka-aineet. Tämä on meille hyvä, ja se tukee investointejamme uuteen kierrätysteknologiaan.

– Yksi esimerkki toimistamme on lippulaivamme Stena Nordic Recycling Center Halmstadissa Ruotsissa. Nykyään se on yksi Euroopan johtavista kierrätyslaitoksista. Se on luultavasti maailman ainoa teollisuuslaitos, jonka riippumaton sertifiointielin on luokitellut Dark Green -tasolle. Tämä houkuttelee sijoittajia sijoittamaan vihreisiin joukkovelkainakirjoihimme. Tämä taas antaa meille mahdollisuuden lisätä vauhtia entisestään, kun käytössämme on varoja kehittää vastuullisia kierrätysprosesseja. Tehdaskäynnit kiinnostavat myös suuresti. Monet vierailijamme ovat päätöksentekijöitä, joiden vastualueet vaihtelevat suuryritysten tuotesuunnittelusta kierrätykseen. Heidän päätöksensä voivat nopeasti muuttaa pelikenttää ja edistää kasvavaa raaka-ainemarkkinaa.

”Kierrätämme erilaisia materiaaleja 900 Eiffel-tornin verran, vuosittain.”

YKSI TUOTE, YKSI EKOSYSTEEMI

– Meillä on 80 000 asiakasta, jotka toimivat kattavasti kaikilla toimialoilla. Kierrätämme vuosittain 900 Eiffel-tornin verran jätettä. Toimimme seitsemässä maassa ja meillä on 160 yksikköä, jotka on rakennettu vuosikymmenten saatossa. Meillä on myös resursseja investoida uuteen teknologiaan ja tieto-taitoon esimerkiksi jatkuvan tutkimuksen ja tuotekehitystyön avulla. Kaikki tämä lisää skaalautuvuuttamme. Meillä on toimintamalli, jossa vaikutamme materiaalien käyttöön tuotteen koko elinkaaren ajan. Voimme auttaa asiakkaita suunnittelemaan tuotteita, jotka voidaan kierrättää, tarjota heille kierrätysraaka-aineita, auttaa heitä materiaalien asianmukaisessa käsittelyssä tehtaissa, kuljettaa viisaasti, kierrättää hyvien prosessien avulla ja toimittaa laadukkaita raaka-aineita loppukäyttäjille. Yhä uudelleen ja uudelleen. Voimme vaikuttaa koko materiaaliikiertoon ja tukea näin uusia kierrätysraaka-ainemarkkinoita – se on vahvuutemme.

”On tärkeää toimia alusta alkaen fiksusti materiaaliresurssien käytössä.”

KEHITYSTYÖ EI LOPU KOSKAAN

– Aina voidaan kehittää ja parantaa. Se työ ei lopu koskaan. Emme jää lepäämään, vaan kehitämme prosesseja tai luomme uusia, tutkimme, kehitämme taitojamme, teemme yhteistyötä uusilla tavoilla ja niin edelleen. Automaation ja digitalisaation mahdollisuudet avaavat meille ja asiakkaillemme uusia uskomattomia mahdollisuuksia aivan kuten muillakin teollisuudenaloilla. Toimimme usealla rintamalla samanaikaisesti. Kierrätystä edistävä tuotesuunnittelu ja edistykellinen kierrätys liiketoimintaympäristöissä tulevat olemaan asiakkaiden ja meidän kannaltamme erittäin ajankohtaisia aiheita monien tulevien vuosien ajan. On tärkeää toimia alusta alkaen fiksusti resurssien käytössä.

PROSESSIJÄTTEIDEN POTENTIAALI

– Pelkästään Ruotsissa on miljoonia tonneja tuotannon eri prosesseista tulevaa jätettä (kaivosjätteen lisäksi), jota ei kierrätetä lainkaan. Tässä yhteydessä on mahdollista yhdistää teollisia intressejä, jossa yhden teollisuudenalan haastavasta prosessijätteestä voi tulla tärkeä raaka-ainelähde toiselle teollisuudenalalle. Tämä voi käsittää vaikeita materiaaleja, kuten tuhkaa, lietettä, lipeää ja metallikuonaa. Valtava määrä neitseellistä materiaalia voidaan korvata, jos prosessijäte voidaan tuotteistaa sen sijaan, että se poltettaisiin tai sijoitettaisiin turhaan kaatopaikalle. Meidän pitää luoda uusia reseptejä useista jätteistä, joista tulee siten tuotteiden raaka-aineita. Tämä vähentää uusien raaka-aineiden tarvetta ja on ilmastoystävällistä. Näin voimme hyödyntää paremmin maapallon materiaalivaroja.

UUSIA HAASTEITA, UUSIA RATKAISUJA

– Kun me onnistumme, kaikki voittavat ja voimme yhdessä edistää kiertotaloutta uusilla tavoilla. Stena Recyclingin tulisikin kehittää rooliaan jätteen ja tuotteen välisenä siltana eri teollisuudenaloille ja sektoreille. Lähtökohdat ovat vahvat, sillä teemme jo nyt yhteistyötä monien teollisuudenalojen yritysten kanssa, nykyään kuitenkin lähinnä perinteisemmin jätteiden kierrätyksen parissa. Markkinoiden vauhdittamiseen tarvitaan harvoin suuria poliittisia päätöksiä tai välineitä. Siksi perustimme itse Circular Initiative -kiertotaloushankkeen. Se on vuosittain järjestettävä yhteistyöareena, joka tähtää toimintaan ja onnistumisten jakamiseen. Hanke on perustettu yhdessä Investor-verkoston eri yritysten kanssa. Yhdessä voimme vaikuttaa!

It starts here.